

KÉT SIKERES KONFERENCIA

A nyár folyamán az Eötvös Loránd Fizikai Társulat szervezésében két sikeres konferencia zajlott le, a GIREP nemzetközi oktatási konferencia és a Fizikus Vándorgyűlés. Mindkét rendezvény csatlakozott az Eötvös-év esemény-sorozatához is.

A fizikaoktatás fejlesztésére 1966-ban alapított GIREP (Groupe International de Recherche sur l'Enseignement de la Physique; <http://girep.org/>) egy egyéni tagságon alapuló nemzetközi munkaközösség, általában évenként július–augusztusban rendez nemzetközi oktatási konferenciát. Az idei konferenciának 2019. július 1. és 5. között, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem adott helyet. A rendezvényen 47 országból 318 résztvevő, 32 önkéntes segítő tanár és diák vett részt. A konferencián 233 szóbeli előadás hangzott el, 76 posztert mutattak be és 11 műhelyfoglalkozásra került sor. Öröndetes volt a jelentős magyar előadói és poszterkiállítói megjelenés a szakmailag nagyon színvonalas konferencián. A konferencia kezdetére elkészült a 800 oldalas absztraktkötet. Az előadások és bemutatók alapján elkészülő anyagokból az IOP Publishing ad ki egy internetes konferenciakiadványt, amely a konferencia résztvevői számára ingyenesen elérhető lesz. A Springer Kiadó pedig felajánlotta a 20-30 cikkből álló „Selected Papers” kiadvány ingyenes kinyomtatását. Konferencia szakmailag magas színvonalú volt, a szekciókban kifejezetten érdekes diszkussziók folytak. A GIREP jelenlegi vezetése a konferencia során többször is megemlékezett *Marx Györgyről*, aki a GIREP vezetőségi tagja volt sok éven keresztül, sőt az elnöke is 1992–95 között. A konferencia résztvevői az alig elviselhető, 40 °C körüli hőhullámmal dacolva, megkoszorúzták Marx György Lágymányosi utcai emléktábláját. A rendezvény sikere nagymértékben a konferencia társelnökei, *Jarosievitz Beáta* és *Sükösd Csaba* két éves, minden részletre kiterjedő szervező munkájának köszönhető. Az ELFT Titkárság is óriási munkát végzett, mind az előkészítésben, mind a lebonyolításban.

Az augusztus 21–24. között megtartott XXX. Magyar Fizikus Vándorgyűlésnek a Soproni Egyetem kampusza adott otthont. A Vándorgyűlés közel 200 résztvevője között fizikusok és fizikatanárok is voltak, és a hagyományoknak megfelelően itt került sor a Társulat díjainak és kitüntetéseiének átadására is. Olvasóinknak és a Társulat Elnökségének közös elvárása, hogy a Vándorgyűlés legérdekesebb előadásainak írott változatát a *Fizikai Szemlében* is közzétegyük. Ezért ezúton is kérjük az előadókat a cikkek megírására. A Vándorgyűlés eseményeiről és a díjazottakról következő számunkban közlünk részletes beszámolót.

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat havonta megjelenő folyóirata.

Támogatók: a Magyar Tudományos Akadémia Fizikai Tudományok Osztálya, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Nukleáris Társaság és a Magyar Fizikushallgatók Egyesülete

Főszerkesztő:
Lendvai János

Szerkesztőbizottság:

Bencze Gyula, **Bíró László Péter**,
Czitrovsky Aladár, **Füstöss László**,
Gyürky György, **Hebling János**,
Horváth Dezső, **Horváth Gábor**,
Iglói Ferenc, **Kiss Ádám**, **Koppa Pál**,
Ormos Pál, **Papp Katalin**, **Simon Ferenc**,
Simon Péter, **Sükösd Csaba**,
Szabados László, **Szabó Gábor**,
Takács Gábor, **Trócsányi Zoltán**,
Ujvári Sándor

Műszaki szerkesztő:
Kármán Tamás

A folyóirat e-mailcíme:

szerkesztok@fizikaiszemle.hu

A lapba szánt írásokat erre a címre kérjük.

A beküldött tudományos, ismeretterjesztő és fizikatanítási cikkek a Szerkesztőbizottság, illetve az általa felkért, a témában elismert szakértő jóváhagyó véleménye után jelenhetnek meg.

A folyóirat honlapja:

<http://www.fizikaiszemle.hu>

A címlapon:

Természetes kősókristály és a benne lévő olivin optikai és neutrontomográfiai képe (a kapcsolódó írást lásd a 304. oldalon).

TARTALOM

Lendvai János: Két sikeres konferencia	293
Radnai Gyula: Hogyan kezdte tanítani Eötvös Loránd a fizikát? 1. rész – A fiatal, pályakezdő Eötvös Loránd <i>Eötvös pályájának korai szakaszát és korát mutatja be az írás.</i>	295
Fényes Tibor: Szupernehéz atommagok <i>A szupernehéz atommagok előállításához vezető reakciók és a nehéz atommagok magspektroszkópiái (kísérleti és elméleti) vizsgálatának áttekintése.</i>	300
Szentmisklósi László, Kis Zoltán, Maróti Boglárka, Szilágyi Veronika, Gmélting Katalin, Len Adél, Rosta László, Kun Tibor, Baranyai Rózsa, Fábíán Margit, Bottyán László, Janik József: Tudomány az innováció szolgálatában: neutronos anyagvizsgáló módszerek ipari alkalmazásai a Budapesti Neutron Centrumban <i>A Budapesti Kutatóreaktor mellett működő Budapesti Neutron Centrum bemutatása néhány anyagvizsgáló alkalmazott kutatási téma példáján.</i>	304
Holl András: Fizikai és természettudományi periodikák az interneten <i>A hazai könyvtári digitalizálás helyzetének áttekintése – a fizikai és természettudományos irodalomra fókuszálva.</i>	311
A FIZIKA TANÍTÁSA	
Gyulai Márton, Kadlecsek Ádám, Vavrik Márton, Hömöstrei Mihály, Ispánovity Péter Dusán, Vincze Miklós, Jenei Péter: Ifjú Fizikusok Nemzetközi Versenye 2018 – magyar szemmel – 2. rész <i>További példák a verseny előtt meghirdetett nyílt végű problémák közül, amelyeket a diákok és felkészítőik közel egy éves kutatómunkával oldottak meg.</i>	314
Fülöp László, Brázai Gergő, Kocsonya András: Fogászati röntgenfilmek a fizikában – 3. rész: Természetes radioaktivitás: K-40, háttér és Rn-222 <i>Az időigényes kísérletek eredményei órai szemléltetésre vagy szakköri elemzésre alkalmazhatók.</i>	322
HÍREK – ESEMÉNYEK	
Theisz György: Nyirati László (1948–2019)	328
<i>J. Lendvai: Two successful conferences Gy. Radnai: How Roland Eötvös started his university lectures in physics? – Part 1 T. Fényes: Superheavy nuclei L. Szentmisklósi, Z. Kis, B. Maróti, V. Szilágyi, K. Gmélting, A. Len, L. Rosta, T. Kun, R. Baranyai, M. Fábíán, L. Bottyán, J. Janik: Science in service of innovation: industrial applications of material testing methods in the Budapest Neutron Centre A. Holl: Physics and science periodicals on the internet</i>	
TEACHING PHYSICS	
<i>M. Gyulai, Á. Kadlecsek, M. Vavrik, M. Hömöstrei, P. D. Ispánovity, M. Vincze, P. Jenei: International Young Physicists' Tournament 2018 from Hungarian perspective – Part 2 L. Fülöp, G. Brázai, A. Kocsonya: Dental X-ray films in physics – Part 3 – Natural radioactivity: K-40, background and Rn-222</i>	
EVENTS	
<i>Gy. Theisz: László Nyirati (1948–2019)</i>	

